

Investigating the effect of audit committee on inventory stickiness

Ahmad Mujabal Dawai¹, Zainab Rezaee^{2,✉}, Ali Tamoradi³

1. MSc, Department of Accounting, Ah.C., Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

2. Department of Accounting, Sho.C., Islamic Azad University, Shoushtar, Iran.

3. Department of Accounting, Payame Noor University, Ramhormoz, Iran.

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 24 July 2025 Revised: 7 December 2025 Accepted: 13 December 2025 Keywords: Audit committee characteristics, inventory, inventory stickiness JEL Classification: G30 .M41	Purpose: The present study has the general purpose of investigating the effect of the audit committee on the stickiness of the inventory in the stock market companies of Iran. For this purpose, the impact of audit committee characteristics with criteria such as (audit committee size, audit committee independence, and audit committee financial expertise) on inventory stickiness has been investigated. Methodology: Research data has been collected to test the research hypotheses using the information of 150 companies from the stock market of Iran in a period of 7 years (i.e. from the fiscal year 2014 to 2022). Findings: The findings of the research hypothesis test have shown that in the stock market of Iran, the independence of the audit committee and the financial expertise of the audit committee have a significant negative effect on the stickiness of the company's inventory. Also, the findings of the research showed that the size of the audit committee does not have a significant effect on the stickiness of the company's inventory. Originality: According to the results of the study, when audit committee members are independent, they are more inclined to monitor managers' decisions and, by aligning the interests of managers with investors, lead to improved inventory management, and as a result, inventory stickiness decreases. On the other hand, the presence of individuals with financial expertise in the audit committee leads to specialized oversight by the audit committee over raw material purchasing decisions and inventory management, and managers are less likely to engage in opportunistic behavior and abuse inventory, and as a result, inventory stickiness decreases.
Cite this paper: Mujabal Dawai, A., Rezaee, Z., & Tamoradi, A. (2025). Investigating the effect of audit committee on inventory stickiness. <i>Journal of Accounting & Financial Transparency</i>, 3(3), 77–101. https://doi.org/10.71965/AFT.2025.1212895 [In Persian]	

✉ Corresponding Author.

Email Address: ze.rezaei1361@iau.ac.ir

© 2025 the author(s).

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. The terms on which this article has been published allow the posting of the Accepted Manuscript in a repository by the author(s) or with their consent.

Introduction

The main purpose of inventory management in manufacturing companies is to maintain balance in keeping inventory at an optimal level. One of the factors that lead to the disruption of the balance of the inventory maintenance level is the stickiness of the inventory. The stickiness of the inventory is caused by the weakness in monitoring the inventory management policies. The existence of the audit committee is a factor that may affect the stickiness of the inventory. Therefore, the present study has the general purpose of investigating the effect of the audit committee on the stickiness of the inventory in the stock market companies of Iran. For this purpose, the impact of audit committee characteristics with criteria such as (audit committee size, audit committee independence, and audit committee financial expertise) on inventory stickiness has been investigated. Inventory stickiness is caused by managers' lack of agility in inventory management, incorrect forecasting of production capacity, expectation of a resurgence of revenue, and forecasting an increase in inventory prices (Zhou *et al.*, 2021). Some studies also showed that opportunistic management behaviors stemming from conflicts of interest between managers and investors affect managers' decision-making, especially inventory management decisions of companies (Yuan *et al.*, 2018; Oche *et al.*, 2019). In this regard, Lin *et al.* (2020) believe that the misflow and waste of inventory resources in companies that do not have proper inventory management are higher than in other companies. One of the most important control mechanisms that provides the basis for effective and efficient leadership of organizations is the audit committee (Jalahma, 2022). The audit committee is recognized as an inseparable part of the corporate governance of public companies and has an important duty on the part of shareholders to monitor the decision-making of managers (Madi *et al.*,

2014). Hypothesis 1: Audit committee size has a significant effect on companies' inventory stickiness. Hypothesis 2: Audit committee independence has a significant effect on companies' inventory stickiness. Hypothesis 3: Audit committee financial expertise has a significant effect on companies' inventory stickiness.

Methodology

The method of this research is in two parts. In the section of theoretical foundations and background of the research, the library method has been used to collect information. Companies that operate in the Iranian stock market constitute the statistical population of this study. Also, in another part, research data has been collected to test the research hypotheses using the information of 150 companies from the stock market of Iran in a period of 7 years (i.e. from the fiscal year 2014 to 2020). For the statistical analysis of the research data, the software version 9 was used. In order to test the hypotheses, multivariate regression models were performed with the combined data method. Also, in order to test the hypotheses from the logistic regression model, it was done with the combined data method. Also, to choose the fixed or random effects method, the Hausman test was performed and the random data method was used.

Results

In hypothesis one, the effect of the audit committee size on the inventory stickiness of companies in the Iranian stock market was considered and examined. The results of the test of hypothesis one of the research showed that the size of the audit committee does not have a significant effect on the inventory stickiness of companies, which means that changes in the size of the audit committee do not affect the inventory stickiness of companies. As a result, hypothesis one of the research is not confirmed at the 95% confidence level. In fact, inventory stickiness is one of the

special issues in inventory management that may not be affected by simply increasing the number of audit committee members and requires careful planning and control. In hypothesis two, the effect of the independence of the audit committee on the inventory stickiness of companies in the Iranian stock market was considered and examined. The results of the test of the two research hypotheses showed that the independence of the audit committee has a significant negative effect on the stickiness of the companies' inventory, which means that with the increase in the independence of the audit committee, the stickiness of the companies' inventory decreases. As a result, the two research hypotheses are confirmed at the 95% confidence level. In fact, the independence of the audit committee means that there are independent members in the audit committee. Such members have a greater tendency to closely and efficiently supervise the efficient supervision of the companies' inventory management. For this reason, the presence of such members can reduce the stickiness of the companies' inventory. In the third hypothesis, the effect of the financial expertise of the audit committee on the stickiness of the companies' inventory in the Iranian stock market was considered and examined. The results of the three research hypotheses test showed that the financial expertise of the audit committee has a significant negative effect on the stickiness of the companies' inventory, which means that with the increase in the financial expertise of the audit committee, the stickiness of the companies' inventory decreases. As a result, the three research hypotheses are confirmed at the 95% confidence level. The financial expertise of the audit committee members will help them to plan better for inventory management. Audit committee members with financial expertise will take action on the companies' purchasing management by correctly estimating the amount of product to be produced, which will result in a decrease in the stickiness of the inventory.

The findings of the research hypothesis test have shown that in the stock market of Iran, the independence of the audit committee and the financial expertise of the audit committee have a significant negative effect on the stickiness of the company's inventory. Also, the findings of the research showed that the size of the audit committee does not have a significant effect on the stickiness of the company's inventory.

Conclusions

The purchase of raw materials or the abnormal maintenance of inventory in the production process during the periods when the company's income is decreasing, can be caused by the opportunistic behavior of the management in order to waste the company's resources to achieve their own interests. Therefore, the existence of an efficient audit committee is one of the factors that reduce managers' opportunistic behavior towards inventories. Based on the results of the research, when the members of the audit committee are independent, they are more inclined to monitor the decisions of the managers and by aligning the interests of the managers with the investors, they lead to the improvement of inventory management. On the other hand, the existence of people with financial expertise in the audit committee leads to the specialized supervision of the audit committee on the decisions of purchasing raw materials and inventory management, and for this reason managers will have less opportunity to pursue their personal interests through resources with opportunistic behavior.

Author Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization of the article and writing of the original and subsequent drafts.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors would like to thank all reviewers in the present study.

Ethical Considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالا

احمد مجبل دوی^۱، زینب رضائی^۲، علی تامرادی^۳

۱. گروه حسابداری، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

۲. وابستگی گروه حسابداری، واحد شوشتر، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتر، ایران.

۳. گروه حسابداری، دانشگاه پیام نور، مرکز رامهرمز، ایران.

اطلاعات مقاله	چکیده
تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۵/۰۲ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۹/۱۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲ کلیدواژه‌ها: چسبندگی موجودی کالا، موجودی کالا، ویژگی‌های کمیته حسابرسی طبقه‌بندی موضوعی: M41, G30	هدف: پژوهش‌های پیشین عمدتاً بر پیامدهای چسبندگی موجودی کالا تمرکز کردند و مطالعات محدودی به بررسی عوامل موثر بر چسبندگی موجودی کالا پرداخته است. به همین دلیل پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی با معیارهایی مانند (اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی، و تخصص مالی کمیته حسابرسی) بر چسبندگی موجودی کالا صورت گرفته است. روش‌شناسی: در این پژوهش برای جمع‌آوری اطلاعات مرتبط با مبانی نظری از روش کتابخانه‌ای استفاده شد، همچنین داده‌های پژوهش برای آزمون فرضیه‌های پژوهش با استفاده از اطلاعات ۱۵۰ شرکت تولیدی از شرکت‌های بازار سهام در دوره زمانی ۹ ساله (یعنی از سال مالی ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۲) صورت گرفته است. از سوی دیگر برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل رگرسیون لجستیک استفاده شد. یافته‌ها: یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داده است که در بازار سهام ایران استقلال کمیته حسابرسی و تخصص مالی کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارند و اندازه کمیته حسابرسی تأثیر معناداری بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها ندارد. دانش‌افزایی: بر اساس نتایج پژوهش زمانی که اعضای کمیته حسابرسی مستقل باشند، آن‌ها تمایل بیشتری برای نظارت بر تصمیم‌های مدیران دارند و با همراهی کردن منافع مدیران با سرمایه‌گذاران، منجر به بهبود مدیریت موجودی کالا می‌شوند و در نتیجه چسبندگی موجودی کالا کاهش پیدا می‌کند. از سوی دیگر وجود افراد دارای تخصص مالی در کمیته حسابرسی منجر به نظارت تخصصی کمیته حسابرسی بر تصمیم‌های خرید مواد اولیه و مدیریت موجودی کالا می‌شود و مدیران کمتر به سمت رفتار فرصت طلبانه رفته و سوء استفاده از موجودی‌ها رفته و در نتیجه چسبندگی موجودی کالا کاهش پیدا می‌کند.

استناد: مجبل دوی، احمد، رضائی، زینب، و تامرادی، علی (۱۴۰۴). بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالا. *حسابداری و شفافیت مالی*، ۳(۳)، ۷۷-۱۰۱.
<https://doi.org/10.71965/aft.2025.1212895>

✉ نویسنده مسئول.

پست الکترونیکی: ze.rezaei1361@iau.ac.ir

© 2025 the author(s).

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. The terms on which this article has been published allow the posting of the Accepted Manuscript in a repository by the author(s) or with their consent.

مقدمه

یکی از وظایف مهم مدیران، مدیریت موجودی کالا است. موجودی کالا به دو طریق بر سلامت مالی واحد تجاری تأثیر می‌گذارد. از یک طرف چون موجودی‌ها جزء دارائی‌ها محسوب می‌شوند به همین دلیل، به عنوان ارزش‌های ذخیره شده ارائه می‌گردند که بعد از فروش به درآمد و سود تبدیل می‌گردند (گولاس^۱، ۲۰۲۰). از طرف دیگر، موجودی‌ها غالباً سرمایه‌گذاری عمده می‌باشند و منابع مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری در این گونه ارقام از طریق ارزش ویژه با ایجاد بدهی تامین می‌گردد (اساکسون^۲ و همکاران، ۲۰۱۴؛ پریمپه^۳، ۲۰۱۵). موجودی‌های مواد و کالا شامل موجودی مواد اولیه، کالای در جریان ساخت و کالاهای ساخته شده می‌باشد که توسط واحد تجاری برای مدت کوتاهی قبل از این که از طریق فروش به پول تبدیل گردند، نگهداری می‌شوند (درو^۴ و همکاران، ۲۰۱۴؛ سیتنی و ممبا^۵، ۲۰۱۶؛ هوجونگ^۶، ۲۰۲۰). کنترل و مدیریت موجودی کالا و مواد اولیه در انبار و فرایند تولید دغدغه همیشگی مدیران است (گوخالی و کولاجی^۷، ۲۰۱۹). وقتی موجودی به خوبی مدیریت نشود، می‌توان منتظر موجودی کالای بیش از حد در فرایند تولید باشیم. موجودی بیش از حد، مشکلات خودش را دارد. هر چقدر یک قلم کالا بیشتر در موجودی‌ها باقی مانده و فروش نرود، احتمال هرگز فروش نرفتن بیشتری دارد؛ به این معنی که شرکت مجبور خواهید شد که بیخیال آن شده و یا حداقل تخفیف شدیدی را روی آن اعمال کنید (ساندی و جوزف^۸، ۲۰۲۰). همچنین موجودی کمتر از حد نیز منجر به خوابیدن چرخه تولید کالا می‌شود و در چنین شرایطی شرکت با انباشت سفارشات پاسخ نداده مواجه خواهد شد (سیکرگلو و التان^۹، ۲۰۱۵). یکی از سیاست‌های غلط مرتبط با مدیریت موجودی کالا، بحث چسبندگی موجودی کالا است که می‌باشد. زمانی که فروش شرکت افزایش پیدا می‌کند، شرکت به طور متناسب برای افزایش تولید محصول، نسبت به خرید مواد اولیه و تولید کالا اقدام می‌کند؛ اما در دوره‌هایی که میزان فروش شرکت کاهش پیدا می‌کند، شرکت متناسب با کاهش فروش، اقدام به کاهش خرید مواد اولیه اقدام نمی‌کند و این همان چسبندگی موجودی کالا است. در واقع چسبندگی موجودی کالا به این معنی است که وقتی فروش شرکت کاهش می‌یابد، موجودی کالا و مواد اولیه با نسبت و سرعت کمتری کاهش پیدا می‌کند. به عبارت دیگر، موجودی کالا "می‌چسبد" و به راحتی و همگام با کاهش فروش و سطح درآمدها، پایین نمی‌آید (کروس و مانیکاس^{۱۰}، ۲۰۱۸؛ لو^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۳). عدم مدیریت صحیح موجودی کالا و بخصوص چسبندگی موجودی کالا می‌تواند ناشی از ضعف‌های نظارتی، تحریم، شوک‌های اقتصادی و حتی رفتار فرصت طلبانه مدیران باشد (موانگی و نیامبورا^{۱۲}، ۲۰۱۵). با استقرار کمیته حسابرسی اثربخش، ضعف‌های نظارتی کاهش پیدا کرده و مدیران کمتر تصمیم به رفتار فرصت طلبانه در قبال موجودی کالا اتخاذ خواهند کرد. کمیته حسابرسی یکی از کمیته‌های فرعی هیئت مدیره است (یاسین و

1. Golaś

2. Isaksson

3. Prempeh

4. Duru

5. Sitienei & Memba

6. Hojung

7. Gokhale & Kaloji

8. Sunday & Joseph

9. Sekeroglu & Altan

10. Kroes & Manikas

11. Lu

12. Mwangi & Nyambura

نیلسون^۱، ۲۰۱۲). کمیته حسابرسی که عمدتاً متشکل از مدیران غیرموظف است و وجود آن می‌تواند ابزاری مؤثر برای اطمینان از کیفیت حاکمیت شرکتی در یک شرکت دانست (شارما^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). این کمیته تلاش می‌کند تا توانایی هیئت را در انجام وظایف قانونی خود افزایش داده و با نظارت خود رفتار فرصت‌طلبانه مدیران را کاهش دهد (افزلی^۳ و همکاران، ۲۰۲۲). هیئت مدیره، اعضای کمیته حسابرسی را انتخاب می‌نماید تا نقش فعالی در نظارت بر سیاست‌ها و شیوه‌های گزارشگری مالی و حسابداری شرکت داشته باشند (ها^۴ و همکاران، ۲۰۲۲). در واقع هدف اولیه ایجاد کمیته حسابرسی در شرکت‌ها ارائه اطمینان نسبت به کیفیت و اطمینان از کارایی گزارشگری مالی (پورتی^۵ و همکاران، ۲۰۱۸) و همچنین نظارت بر فرآیندهای داخلی شرکت در جهت حفظ منابع شرکت است (الکیلانی^۶ و همکاران، ۲۰۱۹). زمانی که اعضای کمیته حسابرسی نظارت موثری بر تصمیم‌گیری‌های مدیریت در خصوص مدیریت موجودی کالا داشته باشند، مدیران کمتر به رفتار فرصت‌طلبانه در خصوص منابع شرکت روی خواهند آورد (کالبونا^۷ و همکاران، ۲۰۲۲). نعمه و موکتی^۸ (۲۰۱۹) نیز شواهدی ارائه کردند که افزایش کارایی کمیته حسابرسی، موجب افزایش مدیریت موجودی کالا می‌شود.

در پژوهش‌های داخلی عمدتاً تمرکز بر پیامدهای چسبندگی موجودی کالا مورد مطالعه قرار گرفته است (بیک بشرویه و همکاران، ۱۴۰۱؛ کرمی و همکاران، ۱۴۰۱). اما با توجه به اینکه چسبندگی موجودی کالا عمدتاً ناشی از ضعف نظارت بر تصمیم‌گیری‌های مدیران و ضعف مدیریت موجودی کالا صورت می‌گیرد و همچنین به دلیل اینکه عوامل مؤثر بر چسبندگی موجودی کالا در ادبیات پژوهشی کمتر مورد توجه قرار گرفته است، خلاء پژوهشی در این حوزه مشهود است؛ به همین دلیل پژوهش حاضر با هدف بررسی چگونگی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالا در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران صورت گرفته است. در ایران نوسانات اقتصادی ناشی از تحریم و تورم، مدیران شرکت‌ها به سمت مدیریت چسبنده موجودی کالا سوق می‌دهد. در واقع مدیران از ترس بالا رفتن ناگهانی قیمت‌ها و یا کمبود مواد اولیه و کالا، در دوره‌هایی که فروش کالا کاهش پیدا می‌کند، با پیش‌بینی اینکه اگر ناگهان تقاضا افزایش یابد، نتواند به موقع پاسخگوی سفارشات مشتریان باشند، ممکن است سیاست چسبنده موجودی کالا را اتخاذ نمایند. اما در چنین شرایطی بررسی نقش کمیته حسابرسی به عنوان یکی از معیارهای مهم کارآمد حاکمیت شرکتی می‌تواند کمک بزرگی به شرکت‌ها در مدیریت موجودی کالا نماید. بنابراین پژوهش حاضر می‌تواند اطلاعات مفیدی در اختیار سرمایه‌گذاران و تحلیلگران به منظور تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد. نتایج حاصل از فرضیه‌های این پژوهش می‌تواند منجر به گسترش مبانی مدیریت موجودی کالا می‌شود و ایده‌های نوین در جهت انجام پژوهش‌های جدید در حوزه مالی و حسابداری پیشنهاد نماید. این پژوهش در ابتدا به مبانی نظری و فرضیه‌های پژوهش می‌پردازد. سپس روش‌شناسی پژوهش تشریح می‌گردد و پس از آن نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها ارائه می‌شود. در پایان نیز بخش بحث و نتیجه‌گیری مطرح می‌گردد.

1. Yassin & Nelson

2. Sharma

3. Afzali

4. Ha

5. Poretti

6. Alkilani

7. Kalbuana

8. Naimah & Mukti

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

امروزه با پیشرفت علوم و تکنولوژی امکان تولید انبوه کالا فراهم شده است و این کار برنامه‌ریزی دقیق جهت استفاده به موقع و حداکثر از امکانات را می‌طلبد (کائو^۱ و همکاران، ۲۰۱۲). با توجه به اینکه موجودی کالای موجودی در انبارها و فرایند ساخت، بخش بزرگی از منابع و سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌ها را تشکیل داده است، لذا برنامه‌ریزی و استفاده از جدیدترین و بهترین روش‌های انبارگردانی و کنترل موجودی یکی از نیازهای اصلی شرکت‌های تولیدی است که منجر به استفاده مطلوب از منابع می‌شود (تیانی^۲ و همکاران، ۲۰۲۰). به همین دلیل در سال‌های اخیر مطالعات زیادی در خصوص کنترل موجودی کالا صورت گرفته است (ایوو^۳ و همکاران، ۲۰۱۲). کنترل موجودی کالا مهارت نگهداری موجودی کالا در سطح مطلوب و استاندارد است، چرا که نگهداری موجودی کالا بیش از حد نیاز، منجر به اتلاف منابع شرکت می‌شود و کمبود موجودی کالا نیز منجر به توقف فعالیت تولید محصولات خواهد شد (توری^۴، ۲۰۱۷). به همین دلیل نگرش شرکت‌های پیشرو جهان به تولید ناب جلب شده به گونه‌ای که به سمت حذف سطوح موجودی غیر ضروری حرکت کردند و بر اساس این دیدگاه شرکت‌ها همواره در تلاش هستند که بین نیاز به کالا و خرید و نگهداری موجودی تعادل برقرار نمایند (بایک و اهن^۵، ۲۰۰۷). نگهداری موجودی می‌تواند ناشی از فعالیت عادی شرکت بوده و در هر سال معمولاً بخشی از موجودی‌ها در پایان سال در انبار یا چرخه تولید شرکت‌ها نگهداری می‌شود و یا می‌تواند ناشی از رویدادهای غیر عادی، مانند تولید بیش از اندازه محصولات، عدم فروش محصولات، عدم تطابق میزان تولید با میزان سفارشات، برنامه‌ریزی‌های نامناسب تولید باشد (الثقافی^۶، ۲۰۲۰). به اعتقاد سان^۷ و همکاران (۲۰۱۹) نگهداری بیش از نیاز موجودی عمدتاً ناشی از سیاست‌های اشتباه مدیریت موجودی در برنامه‌ریزی و تولید می‌باشد. در پژوهش‌های بین‌المللی صورت گرفته اخیر یکی از دلایل اتلاف منابع در قالب موجودی مواد و کالا سیاست موجودی چسبنده می‌باشد. در سیاست موجودی چسبنده فرض می‌شود که حتی هنگام کاهش درآمدها و بر خلاف سیستم‌های تولید به‌هنگام و تولید ناب، موجودی مواد و کالای اضافی نگهداری شود و به عبارت دیگر با کاهش سطح درآمدها، نیازی به کاهش سطح خرید و نگهداری موجودی کالا نیست (کرمی و همکاران، ۱۴۰۱).

چسبندگی موجودی کالا عبارت است از عدم تأثیر پذیری مستقیم سطح موجودی‌ها در زمان کاهش فروش شرکت‌ها می‌باشد (کروس و مانیکاس، ۲۰۱۸). به عبارت دیگر زمانی که فروش شرکت‌ها افزایش پیدا می‌کند، شرکت‌ها جهت تولید بیشتر میزان خرید و نگهداری موجودی کالا را برای تولید به‌موقع افزایش می‌دهد، اما در زمان کاهش فروش، کاهش در خرید و نگهداری موجودی‌ها متناسب با کاهش سطح فروش صورت نمی‌گیرد و نتیجه آن نگهداری بیشتر از نیاز موجودی‌ها در چرخه تولید محصولات شرکت‌ها می‌باشد (وانگ^۸ و همکاران، ۲۰۲۲). چسبندگی موجودی کالا دلایلی از جمله عدم چابکی مدیران در مدیریت موجودی‌ها، پیش‌بینی غلط از ظرفیت تولید، انتظار افزایش مجدد درآمد، پیش‌بینی افزایش سطح قیمت‌های موجودی کالا می‌باشد (ژو^۹ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین

¹. Cao

². Tanyi

³. Ivo

⁴. Torry

⁵. Baik & Ahn

⁶. Althaqafi

⁷. Sun

⁸. Wang

⁹. Zhu

برخی پژوهش‌ها نشان دادند که رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیریت نشأت گرفته از تضاد منافع بین مدیران و سرمایه‌گذاران بر تصمیم‌گیری مدیران به‌ویژه تصمیم‌گیری‌های مدیریت موجودی کالای شرکت‌ها تأثیرگذار است (یوان^۱ و همکاران ۲۰۱۸؛ اوچی^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). در این راستا لین^۳ و همکاران (۲۰۲۰) اعتقاد دارد سوء جریان و اتلاف منابع موجودی مواد و کالا در شرکت‌هایی که مدیریت مناسب موجودی ندارند، نسبت به سایر شرکت‌ها بیشتر است. توماس^۴ (۲۰۱۵) معتقدند نیز نگهداری موجودی کالای غیر عادی در فرایند تولید را ناشی از رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیریت در جهت اتلاف منابع شرکت برای رسیدن به منافع خویش می‌باشد.

کاهش هزینه‌های نمایندگی و همسویی منافع سهامداران با سرمایه‌گذاران در سایه تفکیک نقش مالکیت از مدیریت و نظارت و پایش مداوم مدیران امکان‌پذیر است (استینکر^۵ و همکاران، ۲۰۱۶). یکی از اصلی‌ترین سازوکارهای کنترلی که امکان راهنمایی اثربخش و کارا در سازمان‌ها را فراهم می‌آورد، کمیته حسابرسی است (لی^۶ و همکاران، ۲۰۲۱؛ جلهما^۷، ۲۰۲۲). کمیته حسابرسی به عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر از حاکمیت شرکتی شرکت‌های عمومی شناخته شده است و وظیفه بااهمیتی از طرف سهامداران برای نظارت تصمیم‌گیری‌های مدیران دارد (مدی و همکاران^۸، ۲۰۱۴). وجود یک کمیته اثربخش و سختگیر در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس این انتظار را ایجاد می‌کند که در بهبود شفافیت بازارهای اوراق بهادار (سرپال^۹، ۲۰۱۸) و کاهش عدم تقارن اطلاعات و نظارت بر عملکرد مدیریت (ژئو^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۸) و نظارت بر مصرف بهینه منابع و حقوق سرمایه‌گذاران (کد حاکمیت شرکتی انگلیس^{۱۱}، ۲۰۱۶) نقش مهمی ایفا نماید. شواهد نظریه نمایندگی نشان می‌دهد مدیرانی که در جهت منافع شخصی خود حرکت می‌کنند و منافع خود را نسبت به منافع دیگران در اولویت قرار می‌دهند، ممکن است استراتژی‌هایی را انتخاب نمایند که بیشترین منافع را برای خود تأمین نماید (ابراهیم^{۱۲} و همکاران، ۲۰۱۹). وجود کمیته حسابرسی اثربخش می‌تواند با نظارت بر عملکرد مدیران، کاهش رفتار فرصت‌طلبانه و در نهایت کارایی مدیریت موجودی کالای را در پی داشته باشد (رحمان^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۹). به اعتقاد بنجامین و هونفلز^{۱۴} (۲۰۱۷) نیز وجود یک کمیته حسابرسی اثربخش، عامل مهمی در شرکت‌ها جهت رعایت قوانین و مقررات مالی در جهت جلوگیری از مدیریت جهت سوء استفاده‌های مالی دارد. به اعتقاد گلیدی و جوهانسون^{۱۵} (۲۰۲۱) وجود یک کمیته حسابرسی اثربخش عاملی است که می‌تواند موجب مدیریت بهتر موجودی‌ها کالای شرکت‌ها شود. در خصوص ویژگی‌های کمیته حسابرسی، پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و تخصص مالی کمیته حسابرسی نقش بااهمیتی در افزایش کارایی

¹. Yuan

². Oche

³. Lin

⁴. Thomas

⁵. Steinker

⁶. Li

⁷. Jalahma

⁸. Madi

⁹. Sarpal

¹⁰. Zhou

¹¹. UK Corporate Governance Code

¹². Ibrahim

¹³. Rahman

¹⁴. Benjamin & Hohenfels

¹⁵. Galdi & Johnson

کمیته حسابرسی شود (دائو^۱ و همکاران، ۲۰۱۳؛ اپوهانی^۲، ۲۰۱۸). طبق تئوری علامت‌دهی، کمیته حسابرسی بزرگ به‌منزله سیگنالی از قابلیت اتکای کنترل‌های داخلی برای بازار عمل می‌کند که موجب افزایش کارایی مدیریت موجودی کالا می‌شود (بنبارکا و لگندر^۳، ۲۰۱۸). همچنین وجود اعضای مستقل در کمیته حسابرسی، مدیران ارشد اجرایی شرکت را به چالش می‌کشند و با نظارت مستقل موجب بهبود سیستم‌های کنترل داخلی و کاهش رفتار فرصت‌طلبانه مدیران و سوء استفاده از منابع و موجودی‌ها می‌شوند (الوکیلی و نعیه^۴، ۲۰۲۰). همچنین وجود اعضای دارای تخصص مالی در کمیته حسابرسی، با دانش مالی ضعف‌های کنترل داخلی و آثار ناشی از آن را بهتر تشخیص می‌دهند و همچنین به ایجاد و توسعه سیستم کنترل داخلی بری مدیریت بهتر منابع کمک می‌کنند (بانسل^۵ و همکاران، ۲۰۱۶). با توجه به جمع‌بندی مبانی نظری، کمیته حسابرسی از سه کانال می‌تواند بر چسبندگی موجودی کالا تاثیرگذار باشد.

۱- نظارت برای کاهش سوء استفاده از موجودی‌ها: مدیران انگیزه دارند با افزایش سطح موجودی‌ها، از منابع شرکت در راستای منافع شخصی خود استفاده نمایند. اما نظارت فعال اعضای کمیته حسابرسی مستقل و دارای تخصص مالی باعث می‌شود مدیران نتوانند به راحتی با سوء استفاده از موجودی‌ها، منافع شخصی خود را پیگیری نمایند. به همین دلیل نظارت فعال کمیته حسابرسی می‌تواند با کاهش رفتار فرصت‌طلبانه مدیران، چسبندگی موجودی کالا را کاهش دهد.

۲- بهبود سیستم‌های کنترل داخلی: از سوی دیگر یکی از وظایف کمیته حسابرسی نظارت بر عملکرد واحد حسابرسی داخلی و سیستم کنترل‌های داخلی است. از آنجایی که یک سیستم کنترل داخلی قوی، فرایندهای مدیریت موجودی (از سفارش‌گیری تا انبارداری و ارزشیابی) را به دقت پایش می‌کند. این سیستم تضمین می‌کند که تصمیمات مربوط به مدیریت موجودی بر اساس داده‌های واقعی فروش و پیش‌بینی‌های دقیق صورت می‌گیرد، در نتیجه نظارت کارآمد، تخصصی و مستقل کمیته حسابرسی با تقویت عملکرد واحد حسابرسی داخلی و سیستم کنترل‌های داخلی می‌تواند منجر به کاهش چسبندگی موجودی کالا شود.

۳- بهبود شفافیت و حاکمیت شرکتی: وجود تعداد اعضای کافی مستقل و متخصص کمیته حسابرسی تضمین می‌کند که تصمیمات مدیریت (از جمله مدیریت موجودی) در جهت منافع سهامداران است. این شفافیت و پاسخگویی، مانع از تصمیماتی می‌شود که تنها به نفع کوتاه‌مدت مدیران است (مانند نگهداری موجودی مازاد برای نمایش دارایی‌های بیشتر). در نتیجه کمیته حسابرسی با تقویت حاکمیت شرکتی منجر به مدیریت موجودی بر مبنای اصول اقتصادی و بهینه انجام می‌گردد.

وانگ^۶ و همکاران (۲۰۲۵) در پژوهشی به بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی بر چسبندگی هزینه‌های شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۱۹۴۰ سال- شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین در بازه سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۲ استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که در شرکت‌های پذیرفته شده در چین حاکمیت شرکتی بر چسبندگی هزینه‌های شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد.

¹. Dao

². Appuhani

³. Ben Barka & Legendre

⁴. Al-Okaily & Naueihed

⁵. Bansal

⁶. Wang

ژانگ^۱ و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی به بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی داخلی بر چسبندگی هزینه‌های شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۲۳۱۰ سال-شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین در بازه سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱ استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که در شرکت‌های پذیرفته شده در چین معیارهای حاکمیت شرکتی داخلی (شامل هیئت مدیره و کمیته حسابرسی) بر چسبندگی هزینه‌های شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد.

وانگ و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی به بررسی تأثیر چسبندگی موجودی کالا بر عملکرد شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۱۴۷۹ سال-شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین در بازه سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که در شرکت‌های پذیرفته شده در چین چسبندگی موجودی کالا بر عملکرد شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد.

ماوردی^۲ و همکاران (۲۰۲۲) تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر عملکرد شرکت‌ها را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش از اطلاعات ۲۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار اندونزی در بازه سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱ استفاده شد. نتایج حاصل می‌دهد نشان داد که اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و تخصص مالی کمیته حسابرسی بر عملکرد شرکت‌ها تأثیر مثبت معناداری دارد.

جلهما (۲۰۲۲) در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر عملکرد شرکت‌ها پرداخت. در این پژوهش از اطلاعات ۲۵ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار بحرین در بازه سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۹ استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و تخصص مالی کمیته حسابرسی بر بازده دارایی‌ها و بازده حقوق صاحبان سهام شرکت‌ها تأثیر مثبت معناداری دارد.

جلال^۳ و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر مدیریت سود شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۱۲۹ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مصر طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۹ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که در شرکت‌های پذیرفته شده در مصر اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و تخصص مالی کمیته حسابرسی بر مدیریت سود شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد.

اشری و کریسمیاجی^۴ (۲۰۲۱) تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر عملکرد شرکت‌ها را در ۲۵ شرکت‌های بورس مالزی طی بازه ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۸ مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان می‌دهد اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و تخصص مالی کمیته حسابرسی بر عملکرد شرکت‌ها تأثیر مثبت معناداری دارد.

ژو و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی تأثیر محدودیت تامین مالی بر چسبندگی موجودی کالا شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۲۲۱۵ سال-شرکت در بازه ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷ استفاده شد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد در چین شرکت‌هایی که دارای محدودیت تامین مالی هستند، به صورت محتاطانه سیاست چسبندگی موجودی کالا را پیاده سازی می‌کنند.

¹. Zhang

². Mawardi

³. Galal

⁴. Ashari & Krismiaji

در ایران تاکنون پژوهشی به صورت مستقیم به بررسی تاثیر ویژگی های کمیته حسابرسی چسبندگی موجودی کالا پرداخته است، از این رو با توجه به محدودیت مطالعات پژوهشی در زمینه موضوع پژوهش، نزدیک ترین پژوهش ها مرتبط با موضوع به صورت زیر ارائه شده است.

هاشمی و رضایی (۱۴۰۴) در پژوهشی به بررسی تاثیر مدیریت سود و حاکمیت شرکتی بر چسبندگی هزینه پرداختند. برای آزمون فرضیه های پژوهش، ۹۵ شرکت از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۲ استفاده شد. نتایج حاکی از آن است که مدیریت سود بر چسبندگی هزینه ها تاثیر مثبت دارد و مکانیزم های حاکمیت شرکتی بر چسبندگی هزینه ها تاثیر ندارد.

مردانیان و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهشی به بررسی نقش تعدیل کنندگی شاخص حاکمیت شرکتی بر تاثیر مسئله نمایندگی بر رفتار چسبنده هزینه ها در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. برای آزمون فرضیه های پژوهش، ۹۸ شرکت از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۵ استفاده شد. نتایج حاکی از آن است که مسئله نمایندگی بر چسبندگی هزینه های فروش، عمومی و اداری و بهای تمام شده کالای فروش رفته، تاثیر مثبت و معناداری دارد و شاخص حاکمیت شرکتی بر رابطه بین مسئله نمایندگی و چسبندگی هزینه های فروش، عمومی و اداری، چسبندگی بهای تمام شده کالای فروش رفته تاثیر مثبت و معناداری ندارد.

ستایش و یوسفی نژاد (۱۴۰۲) در پژوهشی به نقش تعدیل کنندگی حاکمیت شرکتی بر رابطه بین ریسک مالی و چسبندگی بهای تمام شده کالای فروش رفته پرداختند. برای آزمون فرضیه های پژوهش، ۱۲۸ شرکت از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۰ استفاده شد. نتایج حاکی از آن است که بهای تمام شده کالای فروش رفته در نمونه بررسی شده دارای رفتار چسبنده است و ریسک مالی و حاکمیت شرکتی رابطه مثبت و معناداری با چسبندگی بهای تمام شده کالای فروش رفته دارند و همچنین، حاکمیت شرکتی تعدیل کننده رابطه بین ریسک مالی و چسبندگی بهای تمام شده کالای فروش رفته است.

کرمی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی شواهد تجربی چسبندگی موجودی ها پرداختند. برای آزمون فرضیه های پژوهش، ۵۹۲۴ سال - شرکت از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۹ استفاده شد. نتایج حاکی از آن است که پدیده چسبندگی موجودی ها در شرکت های ایرانی وجود دارد و این پدیده به صورت خاص در صنایع خودرو و قطعات خودرو، لاستیک و پلاستیک و دارویی مشاهده شد.

بیک بشرویه و طاهری (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی رابطه بین چسبندگی موجودی ها و عملکرد شرکت ها پرداختند. برای آزمون فرضیه این تحقیق از داده های ترکیبی به تعداد ۷۵۹۷ مشاهده (سال-شرکت) طی سال های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۹ جمع آوری و مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاکی از آن است که به صورت میانگین شرکت های ایرانی رویکرد مدیریت چسبنده موجودی ها در دوره های کاهشی درآمدها را دنبال نموده که به صورت میانگین منجر به ایجاد هزینه های برای شرکت ها شده و اثر منفی بر عملکرد شرکت ها داشته است.

محب علی (۱۴۰۱) در پژوهشی تاثیر کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی و ارزش شرکت ها را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش صورت های مالی ۱۲۰ شرکت بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۹۵-

۱۳۹۹ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد بین اندازه کمیته‌ی حسابرس، استقلال کمیته‌ی حسابرس و تخصص مالی کمیته حسابرس با کیفیت گزارشگری مالی و ارزش شرکت رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

نقدی پور بیرگانی و مطلبیان (۱۴۰۰) اثربخشی کمیته حسابرسی در تأثیر عدم تقارن اطلاعاتی بر مدیریت واقعی سود را مورد بررسی قرار دادند. ۱۰۱ شرکت در بازه زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ به عنوان جامعه آماری انتخاب گردید. نتایج نشان می‌دهد که عدم تقارن اطلاعاتی بر مدیریت سود واقعی تأثیر مثبتی دارد و شدت تأثیر عدم تقارن اطلاعاتی بر مدیریت سود واقعی به دلیل کمیته حسابرسی اثر بخش کاهش می‌یابد.

هادوی و همکاران (۱۴۰۰) تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر چسبندگی هزینه‌ها را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش، گزارشات مالی ۸۹ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۷ استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد بین استقلال و تخصص کمیته حسابرسی و چسبندگی هزینه رابطه منفی و معناداری وجود دارد.

قائم‌ی و همکاران (۱۳۹۹) ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر کنترل‌های داخلی و مدیریت سود را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش از اطلاعات صورت‌های مالی ۵۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران استفاده شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که بین هر دو ویژگی کمیته حسابرسی (اندازه کمیته حسابرسی و تخصص کمیته حسابرسی) با ضعف در کنترل‌های داخلی و مدیریت سود رابطه منفی و معناداری وجود دارد اما بین اندازه کمیته حسابرسی و مدیریت سود رابطه معناداری وجود ندارد.

ایمانی و جعفرزاده‌بی‌شک (۱۳۹۹) تأثیر کمیته حسابرسی بر رابطه توانایی مدیریت با چسبندگی هزینه‌ها و مدیریت سود واقعی را در ۱۲۴ شرکت در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان می‌دهد که توانایی مدیریت بر چسبندگی هزینه‌ها و مدیریت سود واقعی تأثیر معکوس و معنادار دارد. همچنین، تأثیر کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و چسبندگی هزینه‌ها معکوس و معنادار است و نیز، کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و مدیریت سود واقعی تأثیر معنادار معکوس دارد.

فرضیه‌های پژوهش

همانطور که در مبانی نظری مطرح شد، وجود تعداد اعضای کافی مستقل و متخصص در کمیته حسابرسی با افزایش کیفیت و کارایی کمیته حسابرسی، با بهبود حاکمیت شرکتی، کاهش رفتار فرصت طلبانه مدیران در مدیریت موجودی کالا و همچنین تقویت سیستم‌های کنترل‌های داخلی منجر به کاهش چسبندگی موجودی کالا می‌شود. ازاین‌رو فرضیه‌های پژوهش به صورت زیر مطرح شده است:

فرضیه اول: اندازه کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر معناداری دارد.

فرضیه دوم: استقلال کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر معناداری دارد.

فرضیه سوم: تخصص مالی کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر معناداری دارد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر کاربردی می‌باشد و با توجه به اینکه روش استدلال، قیاسی- استقرایی در اکثر پژوهش‌های مالی و حسابداری استفاده می‌شود به همین دلیل با توجه به اهداف خود، از روش استدلال، قیاسی- استقرایی استفاده می‌نماید. به دلیل آنکه در پژوهش حاضر برای گردآوری اطلاعات مرتبط با به متغیرهای پژوهش از مسیر داده‌های آماری جهت پذیرفتن و یا رد فرضیه‌ها می‌گردد، در این پژوهش روش استدلال استقرایی استفاده شد. از سوی دیگر به دلیل اینکه در مبانی نظری و بخش تئوری پژوهش و همچنین سوابق پژوهشی داخلی و خارجی از روش کتابخانه‌ای استفاده می‌شود (استفاده از مقالات مالی حسابداری در مجلات مختلف و همچنین با استفاده از کتاب‌های حسابداری و پایگاه‌های اینترنتی استفاده می‌شود)، این پژوهش از روش استدلال قیاسی بهره‌گیری نموده است.

همچنین پژوهش حاضر بر مبنای بعد زمانی (زمان انجام پژوهش)، از نوع پس رویدادی می‌باشد. پژوهش پس رویدادی به معنای بررسی داده‌های پژوهش در سال‌های قبل و پژوهشگر الزاما در زمان بررسی و جمع‌آوری داده‌ها در محیط داده نبوده است. با توجه به اینکه پژوهش حاضر بر مبنای داده‌های صورت‌های مالی اساسی شرکت‌ها (۱۵۰ شرکت که به وسیله نمونه‌گیری حذفی انتخاب شدند) در طی دوره زمانی سال‌های مالی ۱۳۹۴ الی ۱۴۰۲ (سال‌های گذشته) پژوهش صورت می‌گیرد. در روش شناسی از منظر تجزیه و تحلیل روابط بین متغیرهای پژوهش با استفاده از مدل‌های رگرسیونی به تحلیل همبستگی (تأثیر یک متغیر مستقل بر متغیر وابسته) صورت می‌گیرد. همچنین داده‌های پژوهش از اطلاعات صورت‌های مالی شرکت‌ها پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران جمع‌آوری شده است و با استفاده از نرم‌افزار آماری ایویوز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. شرکت‌هایی که در بازار سهام فعالیت دارند جامعه آماری این پژوهش را تشکیل می‌دهند. برای همگن کردن اطلاعات، محدودیت‌های زیر اعمال شده است.

۱. شرکت‌ها سال مالی آن‌ها منتهی به اسفند بوده و تغییر سال مالی نداده باشند.
 ۲. شرکت‌های از سال ۱۳۹۴ در بورس پذیرفته و تا پایان سال ۱۴۰۲ مستمر فعال بوده باشند.
 ۳. شرکت‌ها جزء بانک‌ها، موسسات سرمایه‌گذاری، هلدینگ و لیزنگ نباشند.
 ۴. شرکت توقف فعالیت عملیاتی بیشتر از دو ماه نداشته باشند.
 ۵. اطلاعات صورت‌های مالی در دوره مورد بررسی در دسترس باشد.
- با توجه به مطالب مطرح شده محدودیت‌های بالا، به روش حذف سیستماتیک در نهایت از بین شرکت‌ها جامعه آماری ۱۵۰ شرکت به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب گردیده است.

مدل و متغیرهای پژوهش

در این پژوهش چسبندگی موجودی کالا متغیر وابسته است، با توجه به اینکه این متغیر کیفی دو وجهی است، بنابراین جهت آزمون فرضیه اول تا سوم پژوهش از مدل ۱ رگرسیون لجستیک استفاده می‌شود.

مدل (۱)

$$INS_{it} = \beta_0 + \beta_1 ACSIZE_{it} + \beta_2 ACIND_{it} + \beta_3 ACEXP_{it} + \beta_4 SIZE_{it} + \beta_5 LEV_{it} + \beta_6 ROA_{it} + \beta_7 BSIZE_{it} + \beta_8 BIND_{it} + \beta_9 MTB_{it} + \mu_{it}$$

که در بالا به ترتیب:

- INS: چسبندگی موجودی کالا شرکت i در سال t (متغیر وابسته).
 ACSIZE: اندازه کمیته حسابرسی شرکت i در سال t (متغیر مستقل).
 ACIND: استقلال کمیته حسابرسی شرکت i در سال t (متغیر مستقل).
 ACEXP: تخصص مالی کمیته حسابرسی شرکت i در سال t (متغیر کنترلی).
 SIZE: اندازه شرکت i در سال t (متغیر کنترلی).
 LEV: اهرم مالی شرکت i در سال t (متغیر کنترلی).
 ROA: بازده دارایی‌های شرکت i در سال t (متغیر کنترلی).
 BSIZE: اندازه هیئت مدیره شرکت i در سال t (متغیر کنترلی).
 BIND: استقلال هیئت مدیره شرکت i در سال t (متغیر کنترلی).
 MTB: فرصت رشد شرکت i در سال t (متغیر کنترلی).
 $\beta_1, \dots, \beta_9$: ضرایب متغیرها، β_1 : ضریب ثابت، μ : خطای رگرسیون هستند.

متغیر وابسته

چسبندگی موجودی کالا: بر اساس پژوهش وانگ و همکاران (۲۰۲۲)، ژو و همکاران (۲۰۲۱) و کورس و مانیکاس (۲۰۱۸) از مدل زیر به عنوان معیاری برای اندازه‌گیری چسبندگی موجودی کالا استفاده شده است.

$$\text{Log} \left[\frac{\text{Inventory}_{it}}{\text{Inventory}_{it-1}} \right] = \beta_0 + \beta_1 \text{Log} \left[\frac{\text{Revenue}_{it}}{\text{Revenue}_{it-1}} \right] + \beta_2 \text{Decrease_Dummy} \times \text{Log} \left[\frac{\text{Revenue}_{it}}{\text{Revenue}_{it-1}} \right] + \mu_{it}$$

که در مدل بالا Inventory نشان دهنده موجودی مواد و کالا (شامل مواد و کالای در جریان ساخت است)، Revenue نیز نشان دهنده درآمدهای عملیاتی شرکت‌ها است که از صورت سود و زیان قابل استخراج است. β_1 نشان دهنده تغییرات موجودی‌ها هنگام افزایش درآمدها و β_2 نشان دهنده تغییرات موجودی‌ها هنگام کاهش درآمدها است. در صورتی که $\beta_2 < 0$ باشد، نشان دهنده چسبندگی موجودی کالا خواهد بود و این متغیر برابر یک و در غیر این صورت برابر صفر خواهد بود.

متغیرهای مستقل

در پژوهش حاضر به پیروی از پژوهش جلال و همکاران (۲۰۲۲)، ولتی^۱ (۲۰۱۹) و زالاتا و همکاران^۲ (۲۰۱۸) بر سه ویژگی کمیته حسابرسی شامل اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و تخصص کمیته حسابرسی تأکید شده است.

اندازه کمیته حسابرسی: این متغیر از طریق تعداد اعضای کمیته حسابرسی (اعم از مستقل و غیر مستقل) قابل اندازه‌گیری

^۱. Velte

^۲. Zalata

است. این متغیر در پژوهش گریوالی^۱ و همکاران (۲۰۲۱)، غفران و یاسمین^۲ (۲۰۱۹) و جلال و همکاران (۲۰۲۲) با همین عنوان به کار رفته است. اطلاعات مربوط به این متغیر از طریق سامانه کدال (در سامانه صورت جلسات هیئت مدیره افشاء می شود) و همچنین آگهی تغییر آگاهی روزنامه رسمی شرکت ها قابل دستیابی است.

استقلال کمیته حسابرسی: تعداد اعضای مستقل کمیته حسابرسی تقسیم بر کل اعضای کمیته حسابرسی. این متغیر در پژوهش گریوالی و همکاران (۲۰۲۱)، غفران و یاسمین (۲۰۱۹) و جلال و همکاران (۲۰۲۲) با همین عنوان به کار رفته است. اطلاعات مربوط به این متغیر از طریق سامانه کدال (در سامانه صورت جلسات هیئت مدیره افشاء می شود) و همچنین آگهی تغییر آگاهی روزنامه رسمی شرکت ها قابل دستیابی است.

تخصیص مالی کمیته حسابرسی: از تقسیم تعداد اعضای کمیته حسابرسی که دارای تخصص مالی به کلیه اعضای کمیته حسابرسی به دست می آید. متخصص مالی، فردی است که دارای که مدرک دانشگاهی یا مدرک حرفه ای ملی یا معتبر بین المللی در امور مالی (حسابداری، حسابرسی و یا مالی) می باشد. این متغیر در پژوهش گریوالی و همکاران (۲۰۲۱)، غفران و یاسمین (۲۰۱۹) و جلال و همکاران (۲۰۲۲) با همین عنوان به کار رفته است. اطلاعات مربوط به این متغیر از طریق سامانه کدال (در سامانه صورت جلسات هیئت مدیره افشاء می شود) و همچنین آگهی تغییر آگاهی روزنامه رسمی شرکت ها قابل دستیابی است.

متغیرهای کنترلی

اندازه شرکت: لگاریتم دارایی های شرکت در پایان سال مالی.

اهرم مالی: مجموع بدهی های شرکت به مجموع دارایی های شرکت در پایان سال.

بازده دارایی ها: حاصل تقسیم سود خالص به مجموع دارایی ها.

اندازه هیئت مدیره: از تعداد اعضای هیئت مدیره اندازه گیری شده است.

استقلال هیئت مدیره: نسبت اعضای غیر موظف به مجموع تعداد اعضای هیئت مدیره.

فرصت رشد: فرصت رشد برابر است با ارزش بازار سهام بر ارزش دفتری آن است.

یافته های پژوهش

آمار توصیفی

همان طور که در جدول ۱ مشاهده می شود میانگین چسبندگی موجودی کالا ۰/۳۴۹ بوده است که نشان می دهد ۳۴ درصد از داده های مرتبط با این متغیر عدد یک دریافت کردند. در صورتی که این مقدار در ۱۰۵۰ ضرب شود، تعداد ۴۷۱ مورد مشاهده چسبندگی موجودی کالا وجود داشته است. همچنین میانگین اندازه کمیته حسابرسی حدود ۳ نفر بوده است. میانگین استقلال کمیته حسابرسی و تخصیص مالی اعضای کمیته حسابرسی نیز ۰/۵۷۵ و ۰/۴۲۰ بوده است که نشان می دهد ۵۷ درصد از اعضای کمیته حسابرسی شرکت ها مستقل بوده است و ۴۲ درصد از اعضا نیز داری تخصص مالی بودند. همان طور که در جدول ۱ مشاهده می شود، در بین متغیرهای پژوهش، (اهرم مالی) و (اندازه کمیته حسابرسی) به ترتیب دارای کمترین (۰/۱۷۰) و بیشترین (۰/۸۵۱) میزان پراکندگی می باشند.

¹. Gerayli

². Ghafran & Yasmin

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	میان	بزرگترین داده	کوچکترین داده	انحراف معیار
چسبندگی موجودی کالا	۰/۳۴۹	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۴۷۰
اندازه کمیته حسابرسی	۳/۵۲۲	۳/۰۰۰	۵/۰۰۰	۳/۰۰۰	۰/۸۵۱
استقلال کمیته حسابرسی	۰/۵۷۵	۰/۶۰۰	۱/۰۰۰	۰/۲۰۰	۰/۲۸۶
تخصیص مالی کمیته حسابرسی	۰/۴۲۰	۰/۳۳۳	۱/۰۰۰	۰/۲۰۰	۰/۱۸۹
اندازه شرکت	۶/۸۵۲	۶/۷۱۲	۸/۹۵۲	۴/۸۱۰	۰/۶۷۲
اهرم مالی	۰/۶۴۳	۰/۶۸۲	۰/۸۷۹	۰/۱۰۱	۰/۱۷۰
بازده دارایی‌ها	۰/۱۳۳	۰/۱۱۸	۰/۵۷۹	-۰/۳۷۵	۰/۲۰۲
اندازه هیئت مدیره	۵/۱۳۹	۵/۰۰۰	۹/۰۰۰	۵/۰۰۰	۰/۵۰۵
استقلال هیئت مدیره	۰/۵۱۱	۰/۵۷۰	۱/۰۰۰	۰/۲۰۰	۰/۲۰۵
فرصت رشد	۲/۳۹۸	۱/۶۵۴	۶/۶۸۷	۰/۸۶۶	۰/۶۳۲

آمار استنباطی

جدول ۲ نشان می‌دهد که برای مدل پژوهش میزان عامل تورم واریانس برای کلیه متغیرهای پژوهش کمتر از ۱۰ است؛ بنابراین، مشکل هم خطی میان متغیرها در مدل پژوهش وجود ندارد.

جدول ۲. نتایج حاصل از بررسی هم خطی بین متغیرها

متغیر	تورم واریانس
اندازه کمیته حسابرسی	۱/۰۲۳
استقلال کمیته حسابرسی	۱/۰۵۲
تخصیص مالی کمیته حسابرسی	۱/۰۳۳
اندازه شرکت	۱/۰۲۹
اهرم مالی	۱/۰۳۶
بازده دارایی‌ها	۱/۰۳۵
اندازه هیئت مدیره	۱/۰۱۲
استقلال هیئت مدیره	۱/۰۶۴
فرصت رشد	۱/۰۵۳

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، به دلیل اینکه سطح خطای آزمون لوین، لین و چو برای متغیرهای کمی پژوهش کمتر از ۵ درصد است، که نشان دهنده پایایی متغیرهای پژوهش با اطمینان ۹۵ درصد می‌باشد.

جدول ۳. نتایج حاصل آزمون پایایی

متغیر	لوین، لین و چو	آماره	سطح معناداری
چسبندگی موجودی کالا		-۴/۲۳۵	۰/۰۰۰
اندازه کمیته حسابرسی		-۵/۳۴۶	۰/۰۰۰
استقلال کمیته حسابرسی		-۸/۵۷۲	۰/۰۰۰
تخصص مالی کمیته حسابرسی		-۶/۸۹۱	۰/۰۰۰
اندازه شرکت		-۲۵/۰۶۵	۰/۰۰۰
اهرم مالی		-۴۸/۳۷۵	۰/۰۰۰
بازده دارایی‌ها		-۱۴/۹۵۱	۰/۰۰۰
اندازه هیئت مدیره		-۵/۳۵۸	۰/۰۰۰
استقلال هیئت مدیره		-۱۶/۸۰۲	۰/۰۰۰
فرصت رشد		-۱۲/۳۰۹	۰/۰۰۰

در تحلیل رگرسیون لجیستیک در جدول ۵، ضریب تعیین مک فادن برای مدل ۰/۵۱۲ است و این مقدار نشان می‌دهد که ۴۹ درصد از تغییرات چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها را می‌توان به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی پژوهش تبیین نمود. در رگرسیون لجیت با دو معیار برای بررسی نکویی برازش استفاده می‌شود. یکی از معیارهای مهم در در رگرسیون لجیت که برای ارزیابی به کار می‌رود نسبت راستنمایی است. مقدار این آماره منفی است و هر چه قدر مطلق آن بزرگتر باشد، حاکی از مناسب بودن مدل است. مقدار به دست آمده برای مدل پژوهش به ترتیب ۵۹۷/۳۱۲- که این عدد بیش از ۵- است؛ بنابراین، بر این اساس نیز مدل پژوهش معنادار و قابل اعتماد است.

جدول ۴. نتایج آزمون مدل‌های پژوهش

متغیرها	ضریب	آماره Z	سطح معناداری
اندازه کمیته حسابرسی	-۰/۰۸۳	-۱/۸۶۸	۰/۰۶۲
استقلال کمیته حسابرسی	-۰/۱۶۰	-۲/۹۲۳	۰/۰۰۳
تخصص مالی کمیته حسابرسی	-۰/۱۸۹	-۲/۲۷۵	۰/۰۲۳
اندازه شرکت	-۰/۱۷۳	-۲/۷۶۲	۰/۰۰۵
اهرم مالی	-۰/۱۰۱	-۲/۱۷۵	۰/۰۲۹
بازده دارایی‌ها	۰/۱۲۴	۲/۶۶۲	۰/۰۰۷
اندازه هیئت مدیره	-۰/۱۰۳	-۲/۰۹۹	۰/۰۳۶
استقلال هیئت مدیره	-۰/۱۴۵	-۲/۹۳۴	۰/۰۰۳
فرصت رشد	۰/۱۲۶	۲/۱۱۸	۰/۰۳۴
عرض از مبدأ	-۰/۸۶۵	۳/۱۰۰	۰/۰۰۲
ضریب تعیین مک فادن	۰/۵۱۲	نسبت راستنمایی	۵۹۷/۳۱۲-
آماره LR	۱۳۹/۳۸۴	سطح خطا	۰/۰۰۰

دیگر معیار در رگرسیون لاجیت که برای بررسی نکویی برازش استفاده می‌شود معیار LR است. این معیار مانند آماره اف رگرسیون معمولی عمل می‌کند. با توجه به جدول ۵ از آنجایی که سطح خطای آماره LR برای مدل پژوهش کمتر از ۵ درصد است، بنابراین فرص عدم معناداری مدل‌ها رد می‌شود و نتایج مدل‌ها معنادار و قابل اتکاء است. با توجه به اینکه مقدار آماره Z برای متغیر اندازه کمیته حسابرسی $-1/868$ و این عدد کمتر از $1/96$ می‌باشد، همچنین سطح خطا نیز $0/062$ است و این عدد بیشتر از سطح خطای ۵ درصد ($0/05$) است، به همین دلیل در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر معنادار اندازه کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها پذیرفته نمی‌شود. همچنین مقدار آماره Z برای متغیر استقلال کمیته حسابرسی $-2/923$ و قدر مطلق این عدد بالاتر از $1/96$ می‌باشد، همچنین سطح خطا نیز $0/003$ است و این عدد کمتر از سطح خطای ۵ درصد ($0/05$) است و از آنجا که ضریب متغیر مستقل پژوهش یعنی استقلال کمیته حسابرسی ($-0/160$) است، بنابراین می‌توان پذیرفت که در شرکت‌های بازار سهام استقلال کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد.

از سوی دیگر مقدار آماره Z برای متغیر تخصص مالی کمیته حسابرسی $-2/275$ و قدر مطلق این عدد بالاتر از $1/96$ می‌باشد، همچنین سطح خطا $0/023$ است و این عدد کمتر از سطح خطای ۵ درصد ($0/05$) است و از آنجا که ضریب متغیر مستقل پژوهش یعنی تخصص مالی کمیته حسابرسی ($-0/189$) است، بنابراین می‌توان پذیرفت که تخصص مالی کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

در فرضیه اول تأثیر اندازه کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌های بازار سهام مورد توجه و بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون فرضیه اول پژوهش نشان داد که اندازه کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر معناداری ندارد، این بدان معناست که با تغییرات اندازه کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای تأثیر ندارد. در نتیجه فرضیه اول پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تأیید نمی‌گردد. در واقع چسبندگی موجودی کالا یکی از موضوعات خاص در مدیریت موجودی کالا می‌باشد که ممکن است صرفاً افزایش تعداد اعضای کمیته حسابرسی تأثیری بر آن نداشته باشد و نیازمند برنامه‌ریزی و کنترل دقیق می‌باشد.

در فرضیه دوم تأثیر استقلال کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌های بازار سهام مورد توجه و بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش نشان داد که استقلال کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد، هرچه استقلال کمیته حسابرسی بیشتر شود، چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها روند کاهشی می‌یابد. در نتیجه فرضیه دوم پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تأیید می‌گردد. در واقع استقلال کمیته حسابرسی به معنای آن است که اعضای مستقل در کمیته حسابرسی وجود دارد. چنین اعضای تمایل بیشتری برای نظارت دقیق و کارآمد بر نظارت کارآمد بر مدیریت موجودی کالای شرکت‌ها دارند. به همین دلیل حضور چنین اعضای می‌تواند باعث کاهش چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها شود.

در فرضیه سوم تأثیر تخصص مالی کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالای شرکت‌های بازار سهام مورد توجه و بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون فرضیه سوم پژوهش نشان داد که تخصص مالی کمیته حسابرسی بر چسبندگی

موجودی کالای شرکت‌ها تأثیر منفی معناداری دارد، این بدان معناست که هرچه تخصص مالی کمیته حسابرسی بیشتر شود، چسبندگی موجودی کالای شرکت‌ها روند کاهشی می‌یابد. در نتیجه فرضیه سوم پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تأیید می‌گردد. تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی به آن‌ها کمک خواهد کرد تا برنامه‌ریزی بهتری نسبت به مدیریت موجودی کالا اقدام نمایند. اعضای کمیته حسابرسی دارای تخصص مالی با برآورد صحیح از میزان محصولی که باید تولید شود، نسبت به مدیریت خرید شرکت‌ها اقدام می‌نمایند که نتیجه چنین اقدامی، کاهش چسبندگی موجودی کالا خواهد بود. یافته‌های حاصل از این پژوهش را می‌توان بر اساس تئوری علامت دهی توجیه کرد. بر اساس تئوری علامت‌دهی، کمیته حسابرسی بزرگ به منزله سیگنالی از قابلیت اتکای کنترل‌های داخلی برای بازار عمل می‌کند که موجب افزایش کارایی مدیریت موجودی کالا می‌شود و در نتیجه چسبندگی موجودی کالا کاهش پیدا خواهد کرد. از سوی دیگر بر اساس یافته‌های وانگ و همکاران (۲۰۲۵) و ژانگ و همکاران (۲۰۲۴) وجود مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی می‌تواند چسبندگی بهای تمام شده را کاهش دهد.

با توجه به تأثیر منفی استقلال کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالا، به هیئت مدیره شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود در زمان انتخاب اعضای کمیته حسابرسی سعی نمایند که از اعضای مستقل استفاده نمایند. با توجه به تأثیر منفی تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی بر چسبندگی موجودی کالا، به هیئت مدیره شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود در زمان انتخاب اعضای کمیته حسابرسی سعی نمایند از افرادی که دارای تخصص مالی هستند، استفاده نمایند. همچنین به شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود با تشکیل دوره‌های آموزشی برای اعضای کمیته حسابرسی، سعی نمایند دانش مالی آن‌ها را در خصوص روش‌های نوین مدیریت موجودی کالا افزایش دهند تا از این طریق از اتلاف منابع در موجودی‌های جلوگیری شود. با توجه به اینکه چسبندگی موجودی کالا بر مانعی برای تولید به هنگام و تولید ناب است، به سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌شود در زمان سرمایه‌گذاری به ویژگی‌های کمیته حسابرسی شرکت‌ها توجه نمایند تا از این طریق تصمیم‌های سرمایه‌گذاری بهتری اتخاذ نمایند. همچنین محدودیت‌های پژوهش را می‌توان بدین گونه بیان نمود: (۱) در این پژوهش، اثرات مرتبط با نوع صنعت در نظر گرفته نشده است، با توجه به احتمال متفاوت بودن شدت و ضعف روابط مشاهده شده در صنایع مختلف، باید به تأثیر نوع صنعت در تفسیر نتایج توجه شود. (۲) اثرات ناشی از تفاوت در روش‌های حسابداری اندازه‌گیری و گزارشگری رویدادهای مالی ممکن است بر نتایج پژوهش تأثیر داشته باشد و تعدیلی از این بابت صورت نگرفته است.

فهرست منابع

ایمانی، سامان، و جعفرزاده بی شک، محمد صادق (۱۳۹۹). تأثیر کمیته حسابرسی بر رابطه توانایی مدیریت با چسبندگی هزینه‌ها و مدیریت سود واقعی. چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۲(۱۵)، ۲۹-
doi: 10.1080/09537287.2013.797123.۴۷

بیک بشرویه، سلمان، و طاهری، زهرا (۱۴۰۱). بررسی رابطه بین چسبندگی موجودی‌ها و عملکرد شرکت‌ها. مطالعات حسابداری و حسابرسی، ۱۱(۴۳)، ۳۷-۵۴.
doi: 10.22034/iaas.2022.161711

ستایش، محمدحسین، و یوسفی نژاد، مرضیه (۱۴۰۲). نقش تعدیل‌کنندگی حاکمیت شرکتی بر رابطه بین ریسک مالی و چسبندگی بهای تمام‌شده کالای فروش رفته. نشریه پژوهش‌های حسابداری مالی، ۱۵(۲)، ۱-۳۲. doi: 10.22108/far.2023.138417.1985

قائمی، فاطمه، مرادی، زهرا، و علوی، غلامحسین (۱۳۹۹). تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر کنترل‌های داخلی و مدیریت سود. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۱۲(۴۶)، ۲۵۹-۲۸۰. dor: 20.1001.1.23830379.1399.12.46.10.2

کرمی، غلامرضا، بیک بشرویه، سلمان، و طاهری، زهرا (۱۴۰۱). بررسی شواهد تجربی چسبندگی موجودی‌ها. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۲۹(۳)، ۵۰۴-۵۱۸. doi: 10.22059/acctgrev.2022.89476

محب علی، هادی (۱۴۰۱). تأثیر کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی و ارزش شرکت. چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۵(۶۷)، ۵۳-۷۳. https://www.jamv.ir/article_158869.html

مردانیان، مهدی، فتاحی، حسن، و صادقی، صادق (۱۴۰۳). بررسی نقش تعدیل‌کنندگی شاخص حاکمیت شرکتی بر تأثیر مسئله نمایندگی بر رفتار چسبنده هزینه‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. نشریه علمی رویکردهای پژوهشی نوین مدیریت و حسابداری، ۸(۲۸)، ۷۳۲-۷۵۶. <https://majournal.ir/index.php/ma/article/view/2516>

نقدی پور بیرگانی، نعمت اله، و مطلبیان، مجتبی (۱۴۰۰). اثربخشی کمیته حسابرسی در تأثیر عدم تقارن اطلاعاتی بر مدیریت واقعی سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۴(۳۸)، ۳۵-۵۲. https://www.jamv.ir/article_130052.html

هادوی، علی، فخاری، حسین، و تقوی، روح اله (۱۴۰۰). بررسی اثر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر چسبندگی هزینه‌ها: شواهدی از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دومین کنفرانس بین‌المللی چالش‌ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری، دامغان. <https://civilica.com/doc/1244876>

هاشمی، میر حمید، و رضایی، نادر (۱۴۰۴). تأثیر مدیریت سود و حاکمیت شرکتی بر چسبندگی هزینه. سومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های کاربردی در علوم انسانی. <https://isnac.ir/XYCG-ADKEC>

Afzali, A., Martikainen, M., Oxelheim, L., & Randøy, T. (2023). On the role of internationalization of firm-level corporate governance: The case of audit committees. *Corporate Governance: an International Review*, 31(5), 737-758. doi: 10.1111/corg.12503

Alkilani, S. Z., Hussin, W. N. W., & Salim, B. (2019). Impact of ownership characteristics on modified audit opinion in Jordan. *International Journal of Accounting, Finance and Risk Management*, 4(3), 71. doi: 10.11648/j.jfa.20190703.14

Al-Okaily, J., & Naueihed, S. (2020). Audit committee effectiveness and family firms: impact on performance. *Management Decision*, 58(6), 1021-1034. doi: 10.1108/MD-04-2018-0422

Althaqafi, T. (2020). Effect of inventory management on financial performance: evidence from the Saudi manufacturing company: case study. *European Journal of Accounting, Auditing and Finance Research*, 8(10), 13-26. doi: 10.47310/iarjbm.2020.v01i02.024

- Appuhami, R. (2018). The signalling role of audit committee characteristics and the cost of equity capital: Australian evidence. *Pacific Accounting Review*, 30(3), 387-406. doi: [10.1108/PAR-12-2016-0120](https://doi.org/10.1108/PAR-12-2016-0120)
- Ashari, S., & Krismiaji, K. (2019). Audit committee characteristics and financial performance: Indonesian evidence. *EQUITY: JURNAL EKONOMI, MANAJEMEN, AKUNTANSI*, 22(2), 139-152.. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3844244>
- Baik, B., & Ahn, T. (2007). Changes in order backlog and future returns. *Seoul Journal of Business*, 13(2), 105-126. https://s-space.snu.ac.kr/bitstream/10371/1814/1/sjbv13n2_105.pdf
- Bansal, N., & Sharma, A. K. (2016). Audit committee, corporate governance and firm performance: Empirical evidence from India. *International journal of Economics and Finance*, 8(3), 103. doi: [10.5539/ijef.v8n3p103](https://doi.org/10.5539/ijef.v8n3p103)
- Beik Boshrouyeh, S., & Taheri, Z. (2022). Investigating the relationship between inventory stickiness and firm performance. *Accounting and Auditing Studies*, 11(43), 37-54. doi: [10.22034/iaas.2022.161711](https://doi.org/10.22034/iaas.2022.161711) [In Persian]
- Ben Barka, H., & Legendre, F. (2017). Effect of the board of directors and the audit committee on firm performance: a panel data analysis. *Journal of Management & Governance*, 21(3), 737-755. doi: [10.1007/s10997-016-9356-2](https://doi.org/10.1007/s10997-016-9356-2)
- Albersmann, B. T., & Hohenfels, D. (2017). Audit committees and earnings management—Evidence from the German two-tier board system. *Schmalenbach Business Review*, 18(2), 147-178. doi: [10.1007/s41464-017-0028-9](https://doi.org/10.1007/s41464-017-0028-9)
- Cao, Y., Myers, L. A., & Omer, T. C. (2012). Does company reputation matter for financial reporting quality? Evidence from restatements. *Contemporary Accounting Research*, 29(3), 956-990. doi: [10.1111/j.1911-3846.2011.01137.x](https://doi.org/10.1111/j.1911-3846.2011.01137.x)
- Dao, M., Huang, H. W., & Zhu, J. (2013). The effects of audit committee members' age and additional directorships on the cost of equity capital in the USA. *European Accounting Review*, 22(3), 607-643. doi: [10.1080/09638180.2012.739823](https://doi.org/10.1080/09638180.2012.739823)
- Duru, A. N., Okpe, I. & Udeji, A. O. (2014). Inventory positioning and firm performance in engineering companies. Evidence from Nigeria. *World Engineering & Applied Sciences Journal*, 5(3), 85-91. [www.idosi.org/weasj/5\(3\)14/4.pdf](http://www.idosi.org/weasj/5(3)14/4.pdf)
- Galal, H., Soliman, M., & Bekheit, M. (2022). The relation between audit committee characteristics and earnings management: evidence from firms listed on the Egyptian Stock Market. *American Journal of Industrial and Business Management*, 12(1), 1439-1467. doi: [10.4236/ajibm.2022.129080](https://doi.org/10.4236/ajibm.2022.129080)
- Galdi, G., & Johnson, S. (2021). Accounting for inventory costs and real earnings management behavior. *Advances in Accounting*, 53(1), 74-93. doi: [10.1016/j.adiac.2021.100530](https://doi.org/10.1016/j.adiac.2021.100530)
- Gerayli, S. M., Pitenoei, R. Y., & Ahmad, A. (2021). Do audit committee characteristics improve financial reporting quality in emerging markets? Evidence from Iran. *Asian Review of Accounting*, 29(2), 251–267. doi: [10.1108/ARA-10-2020-0155](https://doi.org/10.1108/ARA-10-2020-0155)
- Ghaemi, F., Moradi, Z., & Alevi, G. (2020). The effect of audit committee characteristics on internal controls and earnings management. *Financial Accounting and Auditing Research*, 12(46), 259-280. doi: [20.1001.1.23830379.1399.12.46.10.2](https://doi.org/20.1001.1.23830379.1399.12.46.10.2) [In Persian]
- Ghafran, C., & Yasmin, S. (2019). Audit committee chair and financial reporting timeliness: A focus on financial, experiential and monitoring expertise. *International Journal of Auditing*, 22(1), 13–24. doi: [10.1111/ijau.12101](https://doi.org/10.1111/ijau.12101)
- Gokhale, P. P., & Kaloji, M. B. A. (2018). A study on inventory management and its impact on profitability in foundry industry at Belagavi, Karnataka. *International Journal of Latest Technology in Engineering, Management & Applied Science*, 8(9). <https://www.researchgate.net/profile/Prayag-Gokhale/publication/327931145.pdf>

- Golaś, Z. (2020). The effect of inventory management on profitability: evidence from the Polish food industry: Case study. *Agricultural Economics/Zemědělská Ekonomika*, 66(5). doi: [10.17221/370/2019-AGRICECON](https://doi.org/10.17221/370/2019-AGRICECON)
- Ha, H. H. (2022). Audit committee characteristics and corporate governance disclosure: Evidence from Vietnam listed companies. *Cogent Business and Management*, 9(1), 1. <https://doi.org/10.1080/23311975.2022.2119827>
- Hadavi, A., & Fakhari, H., Taghavi, R. (1400). Investigating the effect of audit committee characteristics on cost stickiness: evidence from companies listed on the Tehran Stock Exchange. *The Second International Conference on Challenges and New Solutions in Industrial Engineering and Management and Accounting*, Damghan, <https://civilica.com/doc/1244876> [in Persian]
- Hashemi, M., & Rezaei, N. (2024). The effect of earnings management and corporate governance on cost stickiness. *Third International Conference on Applied Research in the Humanities*. 9(1), 41-58. <https://isnac.ir/XYCG-ADKEC> [In Persian]
- Hojung, S. (2020). Does effective inventory management improve profitability?: Empirical evidence from U.S. manufacturing industries. *International Journal of Information Systems and Supply Chain Management (IJISSCM)* 9(3). doi: [10.4018/IJISSCM.2016070102](https://doi.org/10.4018/IJISSCM.2016070102)
- Ibrahim, S., Diibuzie, G., & Abubakari, M. (2017). The Impact of Internal Control Systems on Financial Performance: The Case of Health Institutions in Upper West Region of Ghana. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 7(4). doi: [10.6007/IJARBS/v7-i4/2840](https://doi.org/10.6007/IJARBS/v7-i4/2840)
- Imani, S., & Jafarzade Bishak, M. S. (2019). Impact of audit committee on relationship management ability with cost stickiness and real earnings management. *Journal of Accounting and Management Vision*, 2(15), 29-47. doi: [10.1080/09537287.2013.797123](https://doi.org/10.1080/09537287.2013.797123) [In Persian]
- Isaksson H.D.M., Seifert R.W. (2014): Inventory leanness and the financial performance of firms. *Production Planning & Control*, 25(1), 999–1014. doi: [10.1080/09537287.2013.797123](https://doi.org/10.1080/09537287.2013.797123)
- Ivo P. Jansen, S., Ramnath & Teri Lombardi, Y. (2012), A Diagnostic for Earnings Management Using Changes in Asset Turnover and Profit Margin. *Contemporary Accounting Research*, 29(1), 221–251. doi: [10.1111/j.1911-3846.2011.01093.x](https://doi.org/10.1111/j.1911-3846.2011.01093.x).
- Jalahma, A. (2022). Impact of audit committee characteristics on firm performance: Evidence from Bahrain. *Problems and Perspectives in Management*, 20(1), 247. doi: [10.21511/ppm.20\(1\).2022.21](https://doi.org/10.21511/ppm.20(1).2022.21)
- Kalbuana, N., Kusiyah, K., Supriatiningsih, S., Budiharjo, R., Budyastuti, T., & Rusdiyanto, R. (2022). Effect of profitability, audit committee, company size, activity, and board of directors on sustainability. *Cogent Business and Management*, 9(1), 1. doi: [10.1080/23311975.2022.212935](https://doi.org/10.1080/23311975.2022.212935)
- Karami, G., Beik Boshrouyeh, S., & Taheri, Z. (2022). An empirical investigation of inventory stickiness. *Accounting and Auditing Review*, 29(3), 504-518. doi: [10.22059/acctgrev.2022.89476](https://doi.org/10.22059/acctgrev.2022.89476) [In Persian]
- Kroes, J., & S. Manikas MA. (2018). An exploration of ‘sticky’ inventory management in the manufacturing industry. *Production Planning & Control*, 29(2), 131-142. doi: [10.1080/09537287.2017.1391346](https://doi.org/10.1080/09537287.2017.1391346)
- Li, C., Xiao, Z., & Xie, H. (2021). Audit Committee and earnings management, 22(1), 75-92. *Heliyon*. doi: [10.1002/ijfe.1731](https://doi.org/10.1002/ijfe.1731)
- Lin, Y. Wang, X., & Shi, Y. (2020). The moderating role of organizational environments on the relationship between inventory leanness and venture survival in Chinese manufacturing. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 31(2), 413-440. doi: [10.1108/JMTM-04-2019-0129](https://doi.org/10.1108/JMTM-04-2019-0129)
- Lu, C., Routledge, L., Chan, K., Li, T. (2023). Policy uncertainty and inventory behavior: Evidence from the US manufacturing sector. *Economics & Politics*, 35(3), 919-948. doi: [10.1111/ecpo.12251](https://doi.org/10.1111/ecpo.12251)

- Madi, H. K., Ishak, Z., & Manaf, N. Z. A. (2014). The impact of audit committee characteristics on corporate voluntary disclosure. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 164(1), 486– 492. doi: [10.1016/j.sbspro.2014.11.106](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.11.106)
- Mardanian, M., Fattahi, H., & Sadeghi, S. (2022). Investigating the moderating role of corporate governance index on the effect of agency problem on cost stickiness in companies listed on Tehran Stock Exchange. *Scientific Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 8(28), 732-756. <https://majournal.ir/index.php/ma/article/view/2516> [In Persian]
- Mawardi, W., Muharam, H., & Haryanto, M. (2022). The role of audit committee characteristics and IC performance on IC disclosure: evidence from the Indonesian banking sector. *Economies*, 11(1), 7. doi: [10.3390/economies11010007](https://doi.org/10.3390/economies11010007)
- Moheb Ali, H. (2022). The impact of the audit committee on the quality of financial reporting and company value. *Journal of Accounting and Management Vision*, 5(67), 53-73. https://www.jamv.ir/article_158869.html [In Persian]
- Mwangi, W., & Nyambura, M. T. (2015). The role of inventory management on performance of food processing companies: a case study of crown foods limited Kenya. *European Journal of Business and Social Sciences*, 4(4), 64-78. doi: [10.5555/20153295488](https://doi.org/10.5555/20153295488)
- Naghdi Poor Birgani, N. O., & Motalebian, M. (2021). The effectiveness of the audit committee in the effect of information asymmetry on the actual profit management of companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Journal of Accounting and Management Vision*, 4(38), 35-52. https://www.jamv.ir/article_130052.html [in Persian]
- Naimah, Z., & Mukti, N. A. (2019). The influence of audit committee's and company's characteristic on intellectual capital disclosure. *Asian Journal of Accounting Research*, 4(2), 170–180. doi: [10.1108/AJAR-05-2019-0036](https://doi.org/10.1108/AJAR-05-2019-0036)
- Oche, J., Agbe, I., & Igbabee, U. (2018). Effect of internal control on financial accountability in the Nigerian public sector. *KASU Journal of Accounting Research and Practice (KAJARP)*, 7(1). <https://www.proquest.com/=2026366&diss=y>
- Poretti, C., Schatt, A., & Bruynseels, L. (2018). Audit committees' Independence and the information content of earnings announcements in Western Europe. *Journal of Accounting Literature*, 40(1), 29–53. doi: [10.1016/j.acclit.2017.11.002](https://doi.org/10.1016/j.acclit.2017.11.002)
- Prempeh, K.B. (2015). The impact of efficient inventory management on profitability: evidence from selected manufacturing firms in Ghana. MPRA Paper No. 67889. Available online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/67889/>
- Rahman, M. M., Meah, M. R., & Chaudhory, N. U. (2019). The impact of audit characteristics on firm performance: An empirical study from an emerging economy. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 6(1), 59-69. doi: [10.13106/jafeb.2019.vol6.no1.59](https://doi.org/10.13106/jafeb.2019.vol6.no1.59)
- Sarpal, S. (2017). Analyzing performance implications of selected audit committee characteristics: A study of Indian corporate sector. *Business Perspectives and Research*, 5(2), 137-150. doi: [10.1177/2278533717692](https://doi.org/10.1177/2278533717692)
- Sekeroglu, G., & Altan, M. (2014). The relationship between inventory management and profitability: A comparative research on Turkish firms operated in weaving industry, eatables industry, wholesale and retail industry. *International Journal of Social, Management, Economics and Business Engineering*, 8(6), 1665-1670. doi :[10.5281/zenodo.1093140](https://doi.org/10.5281/zenodo.1093140)
- Setayesh, M & Yousefinejad, M. (2023). The moderating role of corporate governance on the relationship between financial risk and cost stickiness of goods sold. *Journal of Financial Accounting Research*, 15(2), 1-32. doi: [10.22108/far.2023.138417.1985](https://doi.org/10.22108/far.2023.138417.1985) [In Persian]
- Sharma, R. B., Aljaaidi, K. S., & Bagais, O. A. (2021). The effect of board characteristics on the audit committee meeting frequency. *Accounting*, 7(4), 899–906. doi: [10.5267/j.ac.2021.1.018](https://doi.org/10.5267/j.ac.2021.1.018)

- Sitienei, W. & Memba, F. (2016). The effect of inventory management on profitability of cement manufacturing companies in Kenya: A case study of listed cement manufacturing companies in Kenya. *International Journal of Management and Commerce Innovations*, 3(2), 111-119. <https://www.researchpublish.com/papers/>
- Steinker, S., Pesch, M. & Hoberg, K. (2016). Inventory management under financial distress: an empirical analysis. *International Journal of Production Research*, 54(17), 5182-5207. doi: 10.1080/00207543.2016.1157273
- Sun, L., Walkup, B., & Wu, K. (2019). Sales order backlog and corporate social responsibility. *Advances in Accounting*, 47(3), 100444. doi: 10.1016/j.adiac.2019.100444
- Sunday, O., & Joseph, E. E. (2017). Inventory management and SMEs profitability. A study of furniture manufacturing, wholesale and eatery industry in Delta State, Nigeria. *Journal of Finance and Accounting*, 5(3), 75-79. <https://pubs.sciepub.com/jfa/5/3/1/index.html>
- Tanyi, P. N., Klaus, J. P., & Burton, H. (2020). Tax-related accounting restatements and tax contingency reporting. In *Advances in Taxation*, 27(1), 43-72. doi: 10.1108/S1058-749720200000027002
- Thomas, G. (2015). *Revenue management: the use of order backlog to meet revenue reporting targets*. A Dissertation submitted to the Department of Accounting. <https://www.semanticscholar.org/126dec00acf5245b20ae886152aeb9a1d1f5d19d>
- Torry, H. (2017). U.S. factory-sector activity hits 13 year high. *The Wall Street Journal Online*. <https://www.wsj.com/articles/ism-manufacturing-index-rises-to-60-8-inseptember>
- UK Corporate Governance Code. (2016). *Financial Reporting Council*. London.
- Velte, P. (2019). Is audit committee expertise connected with increased readability of integrated reports: Evidence from EU companies. *Problems and Perspectives in Management*, 16(2), 23–41. doi: 10.21511/ppm.16(2).2019.03
- Wang, J., Hou, K., & Zhu, X. (2022). Does sticky inventory management improve productivity?. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 33(2), 355-377. doi: 10.1108/JMTM-05-2021-0184
- Wang, L., Tang, Y., Shu, H., & Zhang, Z. (2025). Does corporate governance affect corporate cost stickiness?. *Economic Analysis and Policy*, 86(1), 288-303. <https://scispace.com/pdf/th - xmb1c84pon.pdf>
- Yassin, F. M., & Nelson, S. P. (2012). Audit committee and internal audit: Implications on audit quality. *International Journal of Economics, Management and Accounting*, 20(2), 187. doi: 10.31436/ijema.v20i2.216
- Yuan, Q. Zhu, X., & Zhang, W. (2018). Inventory leanness, risk taking, environmental complexity, and productivity a mediated moderation model. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 29(7), 1211-1232. doi: 10.1108/JMTM-03-2018-0082
- Zalata, A. M., Taurigana, V., & Tingbani, I. (2018). Audit committee financial expertise, gender and earning management: Does gender of the financial expert matter? *International Review of Financial Analysis*, 55(5), 170–183. doi: 10.1016/j.irfa.2017.11.002
- Zhang, B., Yang, L., & Zhou, R. (2023). Internal governance and cost stickiness. *Journal of Management Accounting Research*, 35(1), 173-194. doi: 10.2308/JMAR-2020-043
- Zhou, H., Owusu-Ansah, S., & Maggina, A. (2018). Board of directors, audit committee, and firm performance: Evidence from Greece. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 31, 20-36. doi: 10.1016/j.intaccudtax.2018.03.002
- Zhu, X., Wang, J., Liu, B., & Di, X. (2021). Inventory stickiness, environmental dynamism, financial constraints and survival of new SMEs in China. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 32(2), 400-422. doi: 10.1108/JMTM-11-2019-0401